

Ορθόδοξη πίστη και ήθος της τέχνης - Τι αναφέρουν Ιεράρχες με αφορμή την επίμαχη έκθεση στην Εθνική Πινακοθήκη

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Ελλάδος](#)

Στα θέματα που απασχολούν τον δημόσιο διάλογο και την κοινή γνώμη βρίσκεται αυτές τις μέρες η έκθεση με τίτλο “Η Σαγήνη του Αλλόκοτου” που φιλοξενείται στην Εθνική Πινακοθήκη.

Τα εκθέματα προσβάλουν πρόσωπα που είναι άμεσα συνδεδεμένα με την Ορθόδοξη λατρεία και πίστη, γεγονός που οδήγησε τους Ιεράρχες της Εκκλησίας της Ελλάδος, αλλά και την Διαρκή Ιερά Σύνοδο να τοποθετηθεί επί του θέματος.

Στις τοποθετήσεις τους οι Ιεράρχες, αφού κρίνουν καταδικαστέες απόπειρες καταστροφής και βανδαλισμού, τονίζουν μέσα στα πλαίσια του διαλόγου για

καθετί δημόσιο τις διάφορες πτυχές του ζητήματος, όπως τη θέση που θα έπρεπε να κρατήσει η Εθνική Πινακοθήκη, τη νομική προστασία των πιστών, την σχέση της τέχνη με το ήθος, τη σημασία της Εικόνας στη ζωή μας και τη σχέση της Πολιτείας με τον πολιτισμό που προάγει – για να αναφέρουμε ενδεικτικά κάποια.

Ναυπάκτου Ιερόθεος: Μια Εθνική Πινακοθήκη πρέπει να σέβεται τα χαρακτηριστικά του έθνους

Για την έκθεση και τα όσα διαδραματίστηκαν στην Εθνική Πινακοθήκη, πήρε θέση, μιλώντας το Πρώτο Πρόγραμμα, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης **Ναυπάκτου κ. Ιερόθεος**.

Ο Σεβασμιώτατος τόνισε ότι: “Σίγουρα εμείς, ως Εκκλησία δεν συνδοκούμε σε τέτοιες ενέργειες. Όχι μόνο τώρα και γενικά πάντοτε δεν συνδοκούμε και ούτε προωθούμε, ούτε παρακινούμε σε βίαιες ενέργειες, ούτε σε προκλήσεις να γίνονται φυσικά”, ενώ επεσήμανε το κρίσιμο ζήτημα ότι, “Πρέπει να κάνουμε και τη διάκριση, ό,τι άλλο τι κάνει κάθε καλλιτέχνης και άλλο ότι αυτό το έργο του το υιοθετεί η Εθνική Πινακοθήκη. Εκεί είναι ένα ζήτημα. Η Εθνική Πινακοθήκη είναι ένας χώρος τον οποίον θα επισκεφθούν μαθητές, σχολεία και επισκέπτονται. Εκεί είναι ένα θέμα. Άλλο τι κάνει κανείς ιδιωτικά κι άλλο και αυτός που είναι ένας

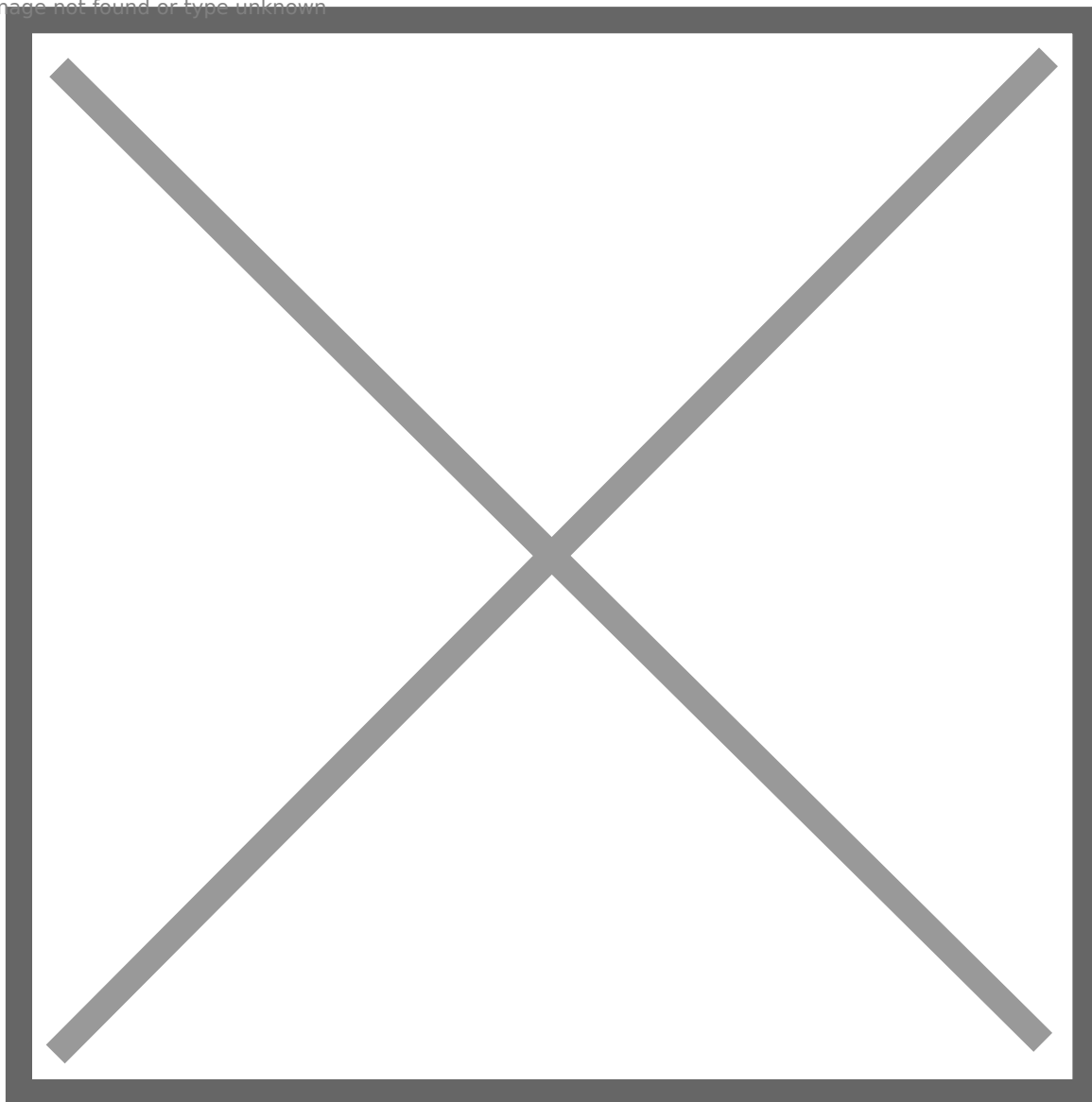
κρατικός, ένας θεσμός του κράτους”.

Διαβάστε: Μητροπολίτης Ναυπάκτου: Ως Εκκλησία δεν συνδοκούμε σε βίαιες ενέργειες - Πρέπει να δει κανείς και την πρόκληση εκ μέρους του καλλιτέχνη (audio)

Πειραιώς Σεραφείμ: Ο Θεός δεν έχει ανάγκη νομικής προστασίας, έχει όμως ο πιστός

Μεταξύ άλλων παρατηρήσεων και επισημάνσεων ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιώς κ. Σεραφείμ, θίγει μια νομική παράμετρο του ζητήματος, αναφερόμενος στην “άκριτη διαγραφή” των άρθρων περί βλασφημίας, των οποίων η απουσία δημιουργεί προβλήματα στην προστασία της θρησκευτικής πίστης και στην διασάλευση της θρησκευτικής ειρήνης.

Image not found or type unknown

“Η άκριτος διαγραφή από τον Ποινικό μας πολιτισμό των διατάξεων των άρθρων 198-199 «Περί κακοβούλου βλασφημίας των θείων και των θρησκευτικών συμβόλων», που δεν αφορούσε ασφαλώς στην άρνηση ή την κριτική του θρησκευτικού γεγονότος αλλά στην κακόβουλη βλασφημία με πρόθεση τον ευτελισμό της θρησκευτικής πίστewς, όπως έχουμε επισημειώσει αρκετές φορές, οδηγεί δυστυχώς στην θρησκευτική αυτοδικία” επισημαίνει ο Σερβασμιώτατος.

Παρακάτω τονίζει ότι: “Ασφαλώς, ο Θεός δεν έχει ανάγκη νομικής προστασίας, αλλά έχει ο πιστός, δια τον οποίον το θρησκευτικό γεγονός αποτελεί οντολογικό θεμέλιο και γι’ αυτόν ακριβώς τον λόγο στο Ποινικό μας Δίκαιο, τα καταργημένα δύο άρθρα ετίθεντο υπό τον τίτλο «Προστασία της θρησκευτικής ειρήνης». Η προσβολή της θρησκευτικής συνειδήσεως και του οντολογικού θεμελίου του κάθε πιστεύοντος στον Νομικό μας πλέον πολιτισμό δεν αντιμετωπίζεται ποινικώς, διότι η μόνη δυνατότης που υφίσταται είναι να προσφύγει κανείς για την προσβολή της προσωπικότητός του, με αμφισβητούμενη ευδοκίμηση

“

Διαβάστε: [Πειραιώς Σεραφείμ: “Η αλήθεια για την προσβολή του Συντάγματος από την Εθνική Πинаκοθήκη”](#)

Κερκύρας Νεκτάριος: Δεν θα δεχτούμε τη γελοιοποίηση των Εικόνων

Ήδη από την Κυριακή στις 9 Μαρτίου 2025, πριν τα γεγονότα στην Εθνική Πинаκοθήκη, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης **Κερκύρας κ. Νεκτάριος**, είχε θίξει το θέμα για την “αισχρού περιεχομένου” έκθεση.

“Περιήλθε εις γνώσιν μου διά του Διαδικτύου ότι τούτο το διάστημα, με την ανοχή του Υπουργείου Πολιτισμού, φιλοξενείται στην Εθνική Πинаκοθήκη μία έκθεση αισχρού περιεχομένου, στην οποία γελοιοποιούνται οι εικόνες του Θεού, ο Άγιος Γεώργιος, η Σταύρωση του Κυρίου επί του Γολγοθά, ο Άγιος Χριστοφόρος, η Παναγία μας. Και όχι μόνο αυτό, αλλά υπάρχει και ένας πίνακας που, κατ’ αυτούς οι οποίοι πιστεύουν σ’ αυτού του είδους πολιτισμό, σε έναν σκουπιδοτενεκέ είναι φορτωμένοι ο επίσκοπος και ο ιερός κλήρος. Αυτή είναι αντίληψη που επικρατεί στο κράτος μας και στο Υπουργείο Πολιτισμού;” ανέφερε ο Σεβασμιώτατος.

Διαβάστε: [Διαμαρτυρία του Μητροπολίτη Κερκύρας για αντιχριστιανική έκθεση στην Εθνική Πινακοθήκη](#)

Πατρών Χρυσόστομος: Το «δόγμα» ότι η τέχνη δεν έχει όρια σημαίνει ότι η τέχνη δεν έχει ήθος

Στην τοποθέτησή του για το ζήτημα, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης **Πατρών κ. Χρυσόστομος**, αφού καταδικάζει τη βία που έλαβε χώρα, θέτει την εν λόγω μορφή τέχνης σε ένα γενικότερο κλίμα που επικρατεί στην εποχή μας, όπου χαρακτηρίζεται από την “ύβρι”.

“Λυπούμεθα βαθύτατα γι’ αυτό το ολίσθημα της τέχνης και του πολιτισμού, μέσα από το οποίο φαίνεται πλέον η εικονοκλαστική θεώρηση του ανθρώπου και της εποχής μας και αναδεικνύονται τα εσωτερικά σύνδρομα ανθρώπων και η κατάπτωσης της κοινωνίας μας, η οποία οδηγείται και μέσα και από τον εκφυλισμό της τέχνης, όχι απλώς στον κατήφορο, αλλά στον όλεθρο. Η «ύβρις» είναι το ίδιο της εποχής μας” αναφέρει ο Σεβασμιώτατος.

Διαβάστε: [Πατρών Χρυσόστομος: Η ασυδοσία της «τέχνης» στο μεγαλείο της](#)

Μεσσηνίας Χρυσόστομος: Δεν μπορεί κάθε κριτική ή αντίθεση να ερμηνεύεται ως

σκοταδισμός

Στο κείμενό του για την έκθεση ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης **Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος**, αφού κι εκείνος διευκρινίσει ότι δεν δικαιολογούνται τρόποι βανδαλισμού και καταστροφής, θέτει ερωτήματα για το κατά πόσο μπορεί να θεωρείται κάθε δημιουργική έκφραση μορφή τέχνης, ενώ στη συνέχεια του κειμένου του επισημαίνει κάποιες ερμηνευτικές παραμέτρους, - όπως για παράδειγμα η ιστορία και η παράδοση κάθε τόπου - για την κριτική αποτίμηση οιασδήποτε τέχνης.

“Είναι όμως κάθε δημιουργική έκφραση μορφή τέχνης; Η προσβολή δηλαδή των θρησκευτικών συμβόλων και μάλιστα στον δημόσιο χώρο μπορεί να θεωρηθεί τέχνη, όταν μάλιστα εικόνες ιερών προσώπων διακωμωδούνται με τέτοιο απαράδεκτο τρόπο, δηλώνοντας μια παραμορφωτική εκφορά του ανθρωπίνου κάλλους και ένα αλλοτριωμένο περιεχόμενο ανθρωπίνου ήθους;” διερωτάται ο Σεβασμιώτατος.

Διαβάστε: [Μεσσηνίας Χρυσόστομος: Σεβασμός στα θρησκευτικά σύμβολα](#)

Καρπενησίου Γεώργιος: Η Εικόνα να βρει και

πάλι τη σωστή θέση στη ζωή μας

Στην τοποθέτησή του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης **Καρπενησίου κ. Γεώργιος** θέτει το ζήτημα στην ευρύτερη προβληματική για τη θέση της εικόνας στη ζωή του σημερινού ανθρώπου, αλλά και στη λήθη της αλήθειας ότι ο άνθρωπος αποτελεί ο ίδιος μια εικόνα του ζώντος Θεού, με αποτέλεσμα να φτάνουμε σαν κοινωνία στο σημείο να προσβάλλονται οι εικόνες.

“Σε παλαιότερες εποχές κάθε σπιτικό είχε το εικονοστάσι του με ένα καντήλι που έκαιγε νυχθημερόν. Ήταν για τα μέλη της οικογένειας ένα σημείο αναφοράς, ήταν το πνευματικό τους ταμείο, η καταφυγή τους. Ένα άλλο αρνητικό φαινόμενο οι εικόνες που συναντούμε σε εφημερίδες, σε περιοδικά, ακόμη και σε ανακοινώσεις και αφίσες ναών για την πανήγυρή τους. Αυτά, δυστυχώς, καταλήγουν στους κάδους απορριμμάτων. Όλα αυτά συμβάλλουν στην αποϊεροποίηση και απαξίωση των εικόνων”, σημειώνει ο Σεβασμιώτατος.

Διαβάστε: [Καρπενησίου Γεώργιος: “Γιατί ποτέ κάποιος καλλιτέχνης δεν απεικόνισε με υποτιμητικό τρόπο το Μωάμεθ;”](#)

Καλαβρύτων Ιερώνυμος: Η Πολιτεία έχει την ευθύνη να προάγει έναν πολιτισμό που δεν παραμορφώνει τον άνθρωπο

Αναφορικά με την έκθεση “Η σαγήνη του αλλόκοτου”, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης **Καλαβρύτων κ. Ιερώνυμος** εκφράζει σε κείμενό του προς την Υπουργό Πολιτισμού τις σκέψεις και τον προβληματισμό του, ο οποίος αρθρώνεται σε τρία βασικά σημεία. Το πρώτο αφορά την ίδια την τέχνη που προάγει νέες αισθητικές αξίες όπως το “αλλόκοτο”, το δεύτερο είναι η προσβολή μέσα από αυτή τη μορφή τέχνης της Ορθόδοξης πίστης και της πνευματικής μας κληρονομιάς και το τρίτο, τη στόχευση του Υπουργείου με την προώθηση αυτής της μορφής τέχνης και αισθητικής.

“Ωστόσο, η συγκεκριμένη έκθεση δεν αποτελεί απλώς μία αμφιλεγόμενη αισθητική πρόταση. Φαίνεται, δυστυχώς, ότι προβάλλει και έργα που εγείρουν ζητήματα ευθείας προσβολής της Ορθόδοξης Πίστης και της πνευματικής μας κληρονομιάς. Η Πατρίδα μας, μία χώρα όπου η Ορθοδοξία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ταυτότητάς της, δεν μπορεί να γίνεται χώρος, όπου η ιερότητα και το θείο γελοιοποιούνται με το πρόσχημα της “καλλιτεχνικής ελευθερίας””, σημειώνει ο

Σεβασμιώτατος.

Διαβάστε: Καλαβρύτων Ιερώνυμος σε Μενδώνη: “Η Εθνική Πинаκοθήκη ανήκει σε όλους τους Έλληνες. Αναλογιστείτε τον ρόλο σας”

Τοποθέτηση της ΔΙΣ για την έκθεση

Η ΔΙΣ της 168ης Συνοδικής Περιόδου **συνήλθε την Δευτέρα 10 και Τρίτη 11 Μαρτίου 2025**, υπό την Προεδρία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου. Εκτός από τις επίσημη θέση για το ζήτημα με τον Εστυαρομένο, η ΔΙΣ έλαβε μια σειρά από αποφάσεις που απασχολούν την επικαιρότητα. Εξ αφορμής της εκθέσεως έργων ζωγραφικής με τίτλο «Η Σαγήνη του Αλλόκοτου – Ενδιάμεσος Χώρος», η οποία φιλοξενείται στην Εθνική Πинаκοθήκη, η ΔΙΣ **εξέφρασε την λύπη της για το περιεχόμενο συγκεκριμένων έργων της εν λόγω εκθέσεως και αποφάσισε να ενεργήσει τα δέοντα προς την Ελληνική Κυβέρνηση.**